

Temel İhtiyaçlar Çalışma Grubu

Ulusal Toplantı Notları

15 Ocak 2026, Çevrimiçi Toplantı

Chaired by: Ahmet Ünver (UNHCR)

Minutes Prepared by: Umay Atik (UNHCR) & Ahmet Ünver (UNHCR)

Katılımcı Kurumlar: ASHB, Buca Belediyesi, GIZ, IOM, SARD, SGDD-ASAM, Türk Kızılay, UNFPA, UNHCR, UNICEF, WFP

Eylem Noktaları ve Duyurular

- Ortaklar, sahadaki **ihtiyaç değerlendirmelerine** ilişkin tespitlerini paylaşmaya teşvik edilmiştir. Bu tür çalışmaların ve duyuruların, Temel İhtiyaçlar Çalışma Grubu üzerinden paydaşlara iletebileceği hatırlatılmıştır.

2026 Sektör Perspektifi: Sektör Fon Çağrısına Genel Bakış ve 3RP Planlama Sürecindeki Sonraki Adımlar

- 3RP 2026 fon çağrısı** kapsamında **taslak sektörel finansman ihtiyacı ve hedef verileri** paylaşılmıştır. Paylaşılan veriler nihai değildir ve kamu kurumları ile danışma aşamasından sonra netleşmesi beklenmemektedir. *Detaylar için ilgili slaytlara bakınız.*
 - Taslak 3RP raporu geribildirim için **kamu kurumlarıyla** paylaşılacaktır ve bu yıl kamu kurumlarının sürece daha etkin katılımı öngörüldüğünden kamu kurumlarıyla ilave istişare toplantılarının düzenlenmesi beklenmektedir. Bu süreçler sonunda 3RP raporu ve fon çağrısı detayları finalize edilecektir.
 - Bu sürecin tamamlanmasının ardından 3RP 2026 lansmanının **Şubat sonu ya da Mart ayında** yapılması öngörülmektedir.
- 3RP 2026 fon çağrısında **110 milyon ABD doları** ile en yüksek finansman ihtiyacı Temel İhtiyaçlar Sektörü altında belirlenmiştir.
 - Fon kısıtları nedeniyle, planlanan programların ulusal ölçekten ziyade öncelikli olarak en yüksek ihtiyacın tespit edildiği bölgeler olan **güneydoğu, İstanbul ve Ankara**'ya odaklanmıştır.
 - Önceki yıllara kıyasla, **STK ortaklarının** fon çağrısındaki varlığı azalmıştır.
 - Temel insani yardımları kapsayan birinci sektörel amaç** kapsamında, en yüksek finansman ihtiyacı, kişilerin kendi imkanlarıyla gerçekleştirdiği **gönüllü geri dönüşler** çerçevesinde **ulaşım için sağlanan nakit desteklerine** yöneliktir. Bu destekler doğrudan ulaşım desteği hedeflidir, bu nedenle Çok Amaçlı Nakit Yardımları (MPCA) kapsamında planlanmamaktadır.
 - Ayrıca ele alınan **MPCA** kapsamındaki diğer müdahaleler de toplam finansman ihtiyacının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.
 - Bunu, **hijyen ve onur kiti dağıtımları** izlemektedir.
 - Toplamda yaklaşık **11.000** faydalanıcıyı hedefleyen **barınma** ile **Su, Sanitasyon ve Hijyen (WASH)** faaliyetleri de toplam talep içinde önemli bir paya sahiptir. 2025 yıl sonu itibarıyla, fon kısıtlılığı nedeniyle bu alanlarda faaliyet gösteren ortak sayısının azalması sonucu, barınma ve WASH alanlarındaki koordinasyonun ayrı alt çalışma grupları yerine **Temel İhtiyaçlar Çalışma Grubu** altında yürütüleceği duyurulmuştur.
 - Bu faaliyetleri takiben **acil yardım malzemeleri (CRI)** ve **gıda yardımları** gelmektedir ve bu müdahalelerin de sürdürülmesi finansman seviyesine bağlıdır.
 - Dayanıklılık boyutuna odaklanan ikinci sektör amacı** kapsamında ise, **belediyeler ve kamu kurumlarına sağlanan desteklerde**, önceki yıllara kıyasla kronik finansman yetersizliği nedeniyle **daralma** görülmektedir.

Belediye Desteklerinin Haritalandırılması

- Aralık 2025'te başlatılan ve 3RP kapsamının ötesinde daha geniş çaplı bir şekilde ortakların **belediyelere** sağladığı desteklere odaklanan **üçüncü tur haritalama çalışması** devam etmektedir. Referans amacıyla, **ikinci tura** ait [veri paneli](#) ve [özet bilgi notu](#) paylaşılmıştır.

- Çalışmanın amacı destek sağlanan belediyeleri ve henüz destek alamamış belediyeleri tespit etmek ve sağlanan desteklerin altyapı yatırımı mı yoksa hizmet sunumu kapasite geliştirme odaklı mı olduğunu analiz etmektir. Bu sayede **iyi uygulamaların belirlenmesi, paylaşılması ve karşılıklı öğrenmenin teşvik edilmesi** hedeflenir.
 - Bu çalışma kapsamında toplanan veriler, sektörün mevcut belediye destek göstergelerine dayalı raporlamalarından daha ayrıntılı bilgi sunmakta ve iyi uygulama paylaşımı süreçlerine olduğu kadar belediye desteklerine yönelik savunuculuk için de önemli katkı sağlamaktadır.
- Ortakların talebi doğrultusunda, veri girişi için son tarih 16 Ocak yerine **23 Ocak Cuma (mesai bitimi)** olarak güncellenmiştir.
- **11 kurum** çalışmaya ilgi göstermiştir. **GIZ, ILO, SARD, UNHCR ve WFP** veri girişlerini tamamlamış; **ICMPD, UNDP, UNFPA, UNICEF, SGDD-ASAM ve Türk Kızılay** da tamamlamak üzeredir.
- Halihazırda **100'ün üzerinde belediye destek programına** ilişkin bilgi toplanmıştır.
- **Hala sürece dahil olmak isteyen ve belediyelere yönelik destek programları bulunan kurumların Temel İhtiyaçlar sektör koordinasyon ekibiyle iletişime geçmesi rica edilir.**

Program Güncellemeleri

2025-26 Kışa Hazırlık Müdahale Güncellemesi

- **IOM, İskenderun Yıldırımtepe Kampı'nda** yürüttüğü kış ve çok amaçlı nakit yardımı programını Aralık ayı sonunda tamamlamıştır. Program kapsamında **387 haneye (1.732 kişi)** ulaşılmıştır. Faydalanıcılar arasında Suriyeliler, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve çifte vatandaşlar yer almıştır.
 - Gerekli valilik izninin alınması halinde, **IOM'in Hatay Kırıkhan'da iki kampta** daha kış ve çok amaçlı nakit yardımı sağlaması planlanmaktadır. Bu faaliyetin Ramazan ayı öncesinde tamamlanması öngörülmektedir.
 - Buna ek olarak, **IOM** yalnızca çok amaçlı nakit yardımı sağlayacak ayrı bir faaliyet de planlanmaktadır.
- IOM'e ek olarak, **STL'in** de bir kışa hazırlık yardım programı bulunmaktadır.
- **Human Appeal**, bu hafta Kışa Hazırlık Görev Ekibi ile planlanan faaliyetlerine ilişkin bir görüşme gerçekleştirecektir.
- **Kışa Hazırlık Görev Ekibi** tarafından hazırlanan [savunuculuk dokümanı](#), 2025 yılı sonunda yaygınlaştırılmıştır ve bilgi amaçlı olarak tekrar paylaşılmıştır.
 - Dokümanın amacı, fon sağlayıcı kuruluşlar nezdinde Türkiye gelişmiş bir ülke olduğu için kışa hazırlık ihtiyaçlarının bulunmadığı yönünde oluşan yaygın algıya rağmen, bu ihtiyaçların sahada devam ettiğini ve güçlü biçimde vurgulanması gerektiğini ortaya koymaktır. Bu sebeple bu belge, ortakların fon sağlayıcı kuruluşlarla iletişimlerinde **referans** olarak kullanılabilir.
 - 2025-26 kış dönemi için toplam ihtiyaç yaklaşık **5,5 milyon ABD dolarıdır.**
 - **Ocak-Mart dönemi** ihtiyaçların en yoğun olduğu dönem ve bu süreçte sağlanacak destekler halen yüksek etki yaratabilir.
- Kışa Hazırlık Görev Ekibi düzenli olarak toplanmaktadır. Dahil olmak isteyen ortakların Dilan Balcı (davci@iom.int) ve Ahmet Ünver (unver@unhcr.org) ile iletişime geçmesi rica edilir.

SUY Program Güncellemeleri

- **Türk Kızılay**, Kızılaykart programlarına ilişkin güncellemeleri paylaştı. *Detaylar için ilgili slaytlara bakınız.*
 - **SUY kriterlerinde yapılan değişiklikler** kapsamında, SUY faydalanıcı grubu için uygulanan **bağımlılık oranı "≥2"den "≥2,5"e yükseltilmiş**, bu güncelleme **faydalanıcı sayısında azalmaya** yol açmıştır.
 - Ancak **Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının takdir yetkisi** kapsamında sağlanan ek kota ile programdan yararlanan faydalanıcıların oranında **%4'ten %6'ya doğru bir artış** olmuştur. Böylece kriterleri sağlamayan ancak ihtiyaç sahibi olduğu değerlendirilen haneler takdir hakkı kapsamında programdan faydalanmıştır.
 - **Türk Kızılay** ile **WFP** iş birliği kapsamında yürütülen **kamp içi gıda yardımları**, kampların kademeli olarak kapatılması nedeniyle halihazırda iki kampta sürdürülmektedir: **Adana ve Elazığ Geçici Barınma Merkezleri.**
 - **Eylül 2025** itibarıyla Göç İdaresi Başkanlığı'nın kampları kademeli olarak kapatma kararının ardından,

kamplardan ayrılan faydalanıcıların şehir yaşamına geçişini desteklemek amacıyla ilave bir geçiş desteği sağlanmıştır. İlgili karar doğrultusunda kademeli olarak kapanan **Hatay/Boynuyoğun, Osmaniye, Hatay/Yayladağı ve Kahramanmaraş Geçici Barınma Merkezlerinden** ayrılanlar bu destekten faydalanmıştır. **Ekim-Aralık 2025** dönemini kapsayacak şekilde **3 ay** süreyle uygulanan ve Aralık ayında son ödemesi gerçekleşen bu destekten; Aralık ayında **7.980 faydalanıcı** yararlanmıştır.

- **WFP** ile varılan mutabakat çerçevesinde, programın 2026 yılında da devam etmesi yönünde sözleşme imzalanmıştır. **Göç İdaresi Başkanlığı** tarafından **“Özel İhtiyaç Sahibi”** olarak tanımlanan ve kamplarda kalmaya devam eden faydalanıcılara aylık **1.050 TL nakit destek** sağlanması kararlaştırılmıştır. **Adana Sarıçam ve Elazığ Geçici Barınma Merkezlerine** ek olarak, **Gaziantep/İslahiye** de **Ocak 2026** itibarıyla program kapsamına alınmıştır. Gaziantep/İslahiye'deki faydalanıcı sayısı, Göç İdaresi Başkanlığı tarafından nihai listenin iletilmesiyle netleşecektir.

Ortakların Program Güncellemeleri

- **UNFPA 2025** acil durum fonu ve hazırlıklılık planlaması çerçevesinde olası acil durumlara yönelik olarak, toplumsal cinsiyete dayalı şiddet riskini azaltmaya ve menstrüel hijyen ihtiyaçlarına odaklanan **hijyen ve onur kitlerinin** bir bölümü **Van'a** sevk etmiştir. Kalan kitler, ileride yaşanabilecek acil durumlara yönelik hazırlık kapsamında stokta tutulmaktadır.
 - **2026** planlaması kapsamında **UNFPA, ASAM ve KAMER** ile birlikte **menstrüel hijyen yönetimi kupon programına** yönelik planlama çalışmalarını tamamlamıştır. Bu kapsamda faaliyetler KAMER ile **Adıyaman'da** yıl boyunca, ASAM ile ise 2026'nın ilk dönemlerinde **Hatay ve Adıyaman'da** yürütülecektir.
- **IOM**, geçen yıldan devreden faaliyetlerini sürdürmektedir.
 - **ASAM'dan** gelen yönlendirmelere yanıt verilmiştir.
 - **Reyhanlı'da barınma** ihtiyacı tespit edilen bir haneye konteyner sağlanmıştır. Ayrıca, **Reyhanlı ve Antakya'da**, yönlendirme yoluyla belirlenen hanelere **barınma için destek kitleri** dağıtılmıştır. Kitlerin bir bölümü dağıtımları için Kaymakamlığa verilmiştir.
 - **İslahiye Alan 2'de hane düzeyinde WASH iyileştirme faaliyetleri** başlatılacaktır.
 - **Barınma rehabilitasyon** projesi devam etmektedir. Geçtiğimiz ay 31 evin onarımı tamamlanmış ve onarımı süren 160 civarı ev bulunmaktadır.
 - Barınma desteklerinde odak il **Gaziantep** olup, bu çalışmaların gelecek ay tamamlanması planlanmaktadır.
- **WFP**, kamplarda kalmaya devam eden ve kapanan kamplardan şehir yaşamına geçen faydalanıcılar **gıda için nakit desteğini** sürdürmektedir. Bu desteklerin **Mayıs ayına kadar** devam etmesi öngörülmektedir.
 - **Ocak** itibarıyla, **WFP** ile **STL** iş birliğinde yürütülen bir **gıda için nakit desteği** projesi başlatılmıştır. Programın hedefi **10.000 faydalanıcıdır**. Ek fon bulunursa, program **Mayıs sonrasına** da uzatılabilir.
- Buna ek olarak, **gönüllü geri dönüş süreci** kapsamında sınır kapılarına da odaklanması beklenen **pilot bir proje** yürütülmektedir. Bu kapsamda **5 kg'lık hazır gıda kolileri**, **Ramazan ayı öncesinde Adana, Elazığ ve İslahiye** kamplarında dağıtılacaktır.

SUY Programı Minimum Harcama Sepeti (MEB)

- **Türk Kızılay**, güncel MEB bilgilerini sundu. *Detaylar için ilgili slaytlara bakınız.*
 - Enflasyon artış hızında önceki dönemlere kıyasla bir yavaşlama görülmekle birlikte, enflasyon seviyesi hala yüksek seyretmekte ve bu doğrultuda MEB tutarları artmıştır. **Aralık 2025** itibarıyla **SUY** faydalanıcıları için MEB **6.690 TL**, **T-SUY** faydalanıcıları için ise **8.763 TL** olarak belirlenmiştir.
 - Fiyat artış hızının en yüksek olduğu kalemler, önceki dönemlerde olduğu gibi, **gıda ve kiradır**.

Eylem Noktaları

- **Barınma ve WASH** alanlarında ihtiyaçlar yüksek düzeyde devam etmekte olup, mevcut fon yetersizliği nedeniyle sağlanan destekler ihtiyacı karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle, bir sonraki toplantıda, mevcut ihtiyaçlar, sunulan destekler ve bu ikisi arasındaki kritik boşluğun ayrıntılı olarak ele alınması önerilmiştir.